

Kultura spotřeby a utváření národní identity ve vztahu českých spotřebitelů k transformovaným značkám po roce 1989

Autorka diplomové práce: Bc. Zlata Bauerová

Oponent diplomové práce: Mgr. Tomáš Retka, Ph.D.

Katedra sociální a kulturní antropologie, FF UPa, Pardubice 2024

Diplomová práce Zlaty Bauerové reflektuje problematiku spotřebních preferencí části české populace. Autorka se ve svém textu zabývá především fenoménem retro konceptu některých „českých“ výrobců (popřípadě i prodejců) potravin. Tento tržní segment vyvolává u některých zákazníků a spotřebitelů projevy sentimentu a nostalgie, které následně mohou ovlivňovat jejich spotřební chování (především prostřednictvím volby konkrétní značky). Autorka zajímavým způsobem analyzuje kulturní a symbolické aspekty spotřebního chování vybrané generace zákazníků a spotřebitelů. Důležitou rovinu této analýzy představuje teoretické zakotvení v konceptech teorií identit, etnicity a nacionalismu (Anderson 1991, Holý 2010 aj.).

Diplomová práce je dobře promyšlená, adekvátně strukturovaná a vnitřně konzistentní. Výzkumné šetření představuje zajímavý exkurz do vymezené problematiky. Empirická data autorka vhodně kombinuje s teoretickými koncepty a popisnými pasážemi. Text diplomové práce tedy vytváří poměrně komplexní analytický obraz (textový i vizuální) vymezeného fenoménu.

Jazyková stránka diplomové práce je dobrá. Text je čtivý, stylisticky velice kvalitní a dobře argumentačně podložený. Jisté dílčí nepřesnosti se však objevují ve formální stránce práce. V textu například dochází k souběžnému užívání pojmů respondent a informant. Přestože se nejedná (z pohledu antropologie) o synonyma, autorka v některých pasážích představuje informanty, ale v jiných částech práce se odvolává na výpovědi respondentů. Přestože se jedná o dílčí drobnost, jistě by textu v tomto ohledu prospělo sjednocení. Podobné nepřesnosti lze vysledovat i z hlediska odkazování na zdroje informací. U některých odkazů (v případě několika parafrází) postrádám upřesnění konkrétní stránky (popřípadě rozsah stran), v některých případech by odkaz měl být řešen formou tzv. sekundární citace. Občasné nepřesnosti se objevují při používání kurzívy. Jedná se však spíše o dílčí chyby, které zásadním způsobem neovlivňují výslednou kvalitu diplomové práce.

Diplomovou práci Zlaty Bauerové považuji za zdařilou, podnětnou a inspirativní. Na základě výše uvedených argumentů ji doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou **B**.

Otázky oponenta:

- 1) Je možné „českou retro nostalgii“ komparovat s jinými příklady ze zahraničí?
- 2) Jaké zjištění z Vašeho etnografického šetření bylo pro Vás nejpřekvapivější?